

Κοινή δήλωση των προϊσταμένων των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών

Με έκπληξη και απορία διαπιστώσαμε την πλήρη απουσία αναφοράς στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στο νέο Νομοσχέδιο «*Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και άλλες διατάξεις*» του ΥΠΑΙΘ. Η απαλοιφή του άρθρου 48 του ν. 4009/2011 («*Βιβλιοθήκες - Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*») από το άρθρο 343 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου αφαιρεί πλήρως το πλαίσιο λειτουργίας των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, ένα κεκτημένο που αποδεδειγμένα ωφέλησε τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πλαίσιο του άρθρου 48 υπήρξε η αναγκαία θεσμική θωράκιση του έργου των βιβλιοθηκών που επέφερε μια σειρά από βελτιώσεις, με πιο πρόσφατες τις ενοποιήσεις διεσπαρμένων και κατακερματισμένων υπηρεσιών που έγιναν κατά τις συνενώσεις ιδρυμάτων του 2019. Οι δε λιγοστές αναφορές επιτείνουν μια κατάσταση σύγχυσης γιατί διασπαθίζουν τις αρμοδιότητες των βιβλιοθηκών και τις κατανέμουν σε φορείς που είτε δεν έχουν την τεχνογνωσία και τις δεξιότητες είτε δεν είναι εντός της σκοποθεσίας τους.

Στην εικοσαετή και πλέον λειτουργία του ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών έχει καταστεί το κύριο εργαλείο για την πρόσβαση των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων σε έγκυρες πηγές επιστημονικής πληροφόρησης που στήριξαν την άνθιση της έρευνας των ελληνικών πανεπιστημίων. Ήταν τέτοια η απήχηση του έργου του ΣΕΑΒ, ώστε σύντομα διευρύνθηκε για να καλύψει και τα ερευνητικά ινστιτούτα και πλέον είναι δύσκολο να φανταστεί κάποιος πώς θα ήταν το τοπίο της ελληνικής έρευνας δίχως τη συνδρομή του. Ως μια οριζόντια υποδομή μπόρεσε να ωφελήσει όλα τα ιδρύματα ανεξαιρέτως, με τρόπο συμπεριληπτικό και ισότιμο, εξοικονομώντας παράλληλα πολύτιμους πόρους. Η πιστή τήρηση της αρχής της οικονομίας κλίμακας που εφαρμόζει σε όλες του τις δράσεις είναι αυτή που στήριξε τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες σε καιρούς οικονομικής δυσπραγίας και αυτή που αποδεικνύει ότι και στη σφαίρα των δημοσίων φορέων μπορεί να υπάρξει μια θετική σχέση κόστους/ωφέλειας. Περαιτέρω, έθεσε τις μηχανισμούς αξιολόγησης των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, μέσω της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, πολύ πριν από τα ίδια τα πανεπιστήμια, ανέπτυξε την πλατφόρμα AMELib με βιβλία προσβάσιμα για εντυπο-ανάπηρους φοιτητές και εισήγαγε πρακτικές εφάμιλλες των ευρωπαϊκών κρατών για την υιοθέτηση της ανοικτής πρόσβασης και ανοικτής επιστήμης, ως το κυρίαρχο παράδειγμα επικοινωνήσης της σύγχρονης έρευνας.

Το παρόν νομοσχέδιο με την κατάργηση του πλαισίου λειτουργίας των βιβλιοθηκών αγνοεί επιδεικτικά τον ρόλο τους τόσο στο εκπαιδευτικό όσο και στο ερευνητικό σκέλος της λειτουργίας των ιδρυμάτων τους. Μια τέτοια ενέργεια δεν συμβαδίζει ούτε με την συμβολή των βιβλιοθηκών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ούτε με τα παραδείγματα που επιχειρεί να μεταφέρει στο ελληνικό ακαδημαϊκό περιβάλλον. Σε όλον τον προηγμένο κόσμο, η βιβλιοθήκη αποτελεί την ψυχή του πανεπιστημίου και είναι έμπιστος αρωγός της αποστολής ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος για τη γνώση, την καινοτομία και την κοινωνική συνοχή, και ζητούμε από την πολιτεία να αντιμετωπίζει τις βιβλιοθήκες μας ως τέτοιες.

Ως προϊστάμενοι των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είμαστε άμεσα ενδιαφερόμενοι για την τύχη των φορέων και των κοινοτήτων που υπηρετούμε. Συντασσόμαστε με το αίτημα του ΣΕΑΒ για την επαναφορά του άρθρου 48 του ν. 4009/2011 ως ελάχιστη προϋπόθεση σύγκλισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα του ακαδημαϊκού και ερευνητικού χώρου.

Ανθη-Καλοφωλιά Έλλη, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Βαλσαμάκης Βαλσαμής, ΕΚΠΑ

Βαρδακώστα Ιφιγένεια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Βιτσεντζάκη Μαρία, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών

Βλάχου Έλλη, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Βουτυράκη Κατερίνα Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

Γρηγοριάδου Έφη, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Δεληόγλου Χριστίνα, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ζιώγας Χρήστος, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κακάλη Κωνσταντία, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κατσιρίκου Ανθή, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κλαυδόπουλος Γιάννης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Κουκουράκης Μανόλης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κουρή Σταυρούλα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Λάππα Μαρία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Μπιρλή Μαρία, ΑΣΠΑΙΤΕ

Νταουντάκη Μαρία, Πολυτεχνείο Κρήτης

Τσάκωνας Γιάννης, Πανεπιστήμιο Πατρών

Τσανακτσίδου Ελισσάβετ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Χατζηγεωργίου Αγγελική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Χοροζίδου Ευγενία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου